

To: [REDACTED] [REDACTED]@rivm.nl
From: [REDACTED]
Sent: Fri 9/25/2020 9:43:46 AM
Subject: RE: Rol airco en HEPA-filters in covid-19-transmissie/bestrijding
Received: Fri 9/25/2020 9:43:47 AM

Beste [REDACTED]

ik heb nog even navraag gedaan over je vraag bij collega's dus vandaar de vertraging.

Belangrijk om twee dingen te onderscheiden:

- Onvoldoende ventilatie en/of te veel recirculatie en
- Sterke luchtstromen.

Het aangehaalde artikel ging vooral over de luchtstromen die werden veroorzaakt door de airco-unit in de ruimte en mogelijk tot verdere verspreiding heeft geleid.

Daarbij werd ook geconcludeerd dat er te weinig ventilatie was in de ruimte.

Het HEPA-filter wordt gebruikt bij systemen waar ook recirculatie plaatsvindt (in bijv vliegtuigen, maar ook HVAC systemen). De airco in het artikel maakt gebruik van recirculatie maar in die casus is het de vraag of een HEPA filter het risico verminderd omdat geconcludeerd werd dat de luchtstromen en onvoldoende ventilatie mogelijk tot verspreiding heeft geleid.

Wij stellen daarom dat bij recirculatie (door bijv airco) er voldoende ventilatie moet zijn in een ruimte. En ook dat sterke luchtstromen van persoon naar persoon zoveel mogelijk dienen worden te vermeden.

We hebben geen advies uitgebracht over te nemen aanvullende maatregelen (bijv toepassen van filters). Wat betreft de toepassing/ effect van HEPA-filters, dit is een meer technische invulling.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
 [REDACTED]
 National Centre for Hygiene and Safety (LCHV)
 National Institute for Public Health and the Environment (RIVM)
 [REDACTED] | [REDACTED]@rivm.nl | info@chv.nl | www.lchv.nl

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Dubbel